

tradicionalna indijska svadba

vera vučkovački

Brak je u Indiji sveta tajna. Indijska svadba je spektakularna bajka iz Hiljadu i jedne noći. Odigrava se u tropskom vrtu osenčenom drvećem (nekad i pod ogromnim šatorima). Dekoru pripadaju bengalskom vatrom osvetljene fontane, titrave uljane lampe, venci od jasmina, zlatom i draguljima ukrašene žene, obučene u zlatom izvezene sarije, dostoјanstveni sveštenici — brahmani u belom, muškarci odeveni u elegantne askhane (muška odeća) od brokata, tu su magični crtežima oslikani legeni, sveta vatra, tajnoviti rituali, sakralne posude i svećem ukrašene slike bogova.

Nehru je dao Indiji nove zakone (hindu codex) koji su za to vreme bili senzacionalni. Jednim potezom pera izmenio je običaje stare dve hiljade godina, prema kojima je žena bila manjeviše bespravno biće. Novim zakonom stekla je pravo svojine i nasledstva. Zagarantovano joj je pravo na obrazovanje, predujao po smrti muža, u drevnim zakonima nezamislivo.

Problem razvoda braka regulisan je dodatkom zakona godine 1976. Oba bračna druga mogla su dobiti razvod u slučajevima bračnog neverstva, ako jedan bračni drug drugoga mnogo zapostavlja, duševne poremećenosti, venerične bolesti i lepre. Razvod se može dobiti i obostranom saglasnošću, ili kada jedan od bračnih drugova odsustvuje više od sedam godina, a da o sebi ne šalje nikavu vest.

Na najmanju meru su svedeni i dečiji brakovici prema zakonu sarada iz 1929. godine. Godine 1978. donet je zakon kojim se dozvoljava stupanje u brak muškarcu u dvadeset prvoj godini, a ženi sa osamnaest. Hindu kodeks važi za celu Indiju, izuzimajući Damu i Kašmir i kod onih plemena koja još uvek žive po svojim starim tradicionalnim zakonima. Tako, još uvek sto miliona muslima u Indiji živi po svom starom serijatjom pravu, jer ne dozvoljavaju da se novine uvlače u zakone njihovog privatnog života. On još uvek može da se rastavi od svoje žene ako tri puta izgovori: »Ja te otpuštam«. Za hinduiste brak je sanskar, sveti sakrament. To je duhovno sjedinjavanje duša koje simboliziraju mnoge ceremonije. Stari običaji su još na snazi, a prema njima venčanje je magični čin.

Prema shvatnjenu, Indijac tek posle svog venčanja postaje ravnopravan član društva. Neoženjenog niko neće pitati za savet, niti će dobiti odgovornije mesto u politici, privredi i industriji. Kada dobije sina muškarac preuzima najviše odgovornosti u porodici, klanu i kasti. Samo muški naslednik garantuje pravo srodstvo, jer samo sin sme da obavlja svete rituale pri sahrani oca. Prema verovanju Indijaca, bez ceremonije spajljivanja duša umrlog ne može da zaborije blaženi mir i ide u nirvanu. Iako su bogovi odredili brak kao svetu dužnost, ipak su ljudi koji se iz verskih razloga odaju celibatu visokopoštovani. U novije vreme ima dosta »svetih« ljudi (sadhu i gurui) koji su pravi šarlatali. Ženama celibat nije dozvoljen, jer se njihovom svetom dužnošću smatra udaja i rađanje potomaka.

Brak se ranije ugovara pre nego što devojka dođe u godine za udaju. Na taj način se roditelji osiguravaju da im kćeri ne ostanu neudate.

Novim zakonom zabranjena je poligamija. U prošlosti ona se tolerisala samo kod viših kasta, kao što su maharadže i prinčevi. Kraljevi su smeli da imaju samo pet legitimnih žena, ali to nije značilo da je mnogoženstvo bio veliki prestup. Religija savetuje da vernik treba da se ugleda na svoje bogove koji imaju samo po jednu ženu: Šiva je imao Parvati, Brahma — Sarasvati, a Višnu — Lakšmi. Kada bi se bogovi ogrešili oovo pravilo bili bi kritikovani. Za pravovernog hindusa, od najstarijih vremena, to je značilo da je brak legalna unija dva ljudska bića različitih polova. U prošlosti, pravovernom hindusu je bilo dozvoljeno da doveđe drugu ženu, samo ako bi se posle niza godina zajedničkog života pokazalo da žena ne može da ima dece, ili da rada samo kćer. Smatralo bi se da je nesposobna da doneše na svet naslednika, nastavljajući rase, kaste i klana. Ali, i u tom slučaju prva žena nije bivala odbačena; ona je i dalje ostajala značajna, zadržavala je svoja prava, a ona je bila ta koja mu je dozvoljavala da sme

da se oženi drugom ženom. U prošlosti, brak se smatralo neraskidivim. Prva supruga je mogla biti odbačena samo u slučaju prelube.

Ružan običaj da se devojčica od pet, sedam ili devet godina uđa bio je čest slučaj kod svih kasta, ali brahmani su to sprečavali. Roditelji su se trudili da što pre udaju svoje kćeri, jer ako prekorači godine da udaju teško će joj naći muža. Ogromne razlike u godinama bračnih parova u Indiji, objašnjava se pojavom da neki udovac od šezdeset godina, rado bira devojčicu od pet ili šest godina. Često se dešavao da devojčica ostane udovica pre nego što muž stekne svoja bračna prava, zato što ona nije navršila osamnaest godina. U mnogim krajevima Indije dečiji brakovi nisu nikada bili dozvoljeni. Tu se na pomezan način proslavljala devojkina zrelost sa mnogo ceremonija kojima su roditelji objavljivali da je njihoiva kćи zrela za brak.

Valu napretka nije se moglo odupreti. To važi i za svadbene običaje. Čak i strogi, staromodni roditelji dozvoljavaju verenicama da se sretnu i razgovaraju, ali u prisustvu treće osobe.

Predlog za brak obično poteče od porodice verenice. Sin je mnogo značajniji od kćeri. Zato ona mora da za oca mladića bude dobra partija. Nasuprot muslimanskim običajima gde se za ženu mora položiti izvesna suma novaca, kod hinduista mladić se »kupe«, jer miraz igra veoma značajnu ulogu.

Prvi indijski legendarni zakonodavac Manu preporučiće je da se devojka za udaju nema nikakve mane, skladno telo, lepo ime, pokrete graciozne kao labud, sitne zube, nežne zglove, da nema dlake po telu tamo gde im nije mesto, ali zato dobru kosu. Manu preporučuje da se klone crvenokosih, slabog zdravlja, bolesnih i onih devojaka koje imaju suviše malo ili suviše mnogo kose. Ali sve te nedostatke u praksi je nadomeštao odgovarajući miraz. Ono što se smatra značajnim kod roditelja verenice, poređ položaja budućeg zeta je narav njegove majke, koja postaje apsolutni gospodar snaje.

U Indiji ljudi još uvek veruju o uticaju zvezda na sudbinu ljudi. Od prorijetala sreće po ulicama i trgovima do kvalifikovanih zvezdočata. Pod njihovom »zaštitom« uređuje se život Indijaca. Bez njihovog saveta nema nikakve trgovine, ugovora, ljubavi, rata, putovanja ili presečenja. Jer zvezde ne lažu, veruju oni. Zato, ako su za brak sporazumno roditelji konzultuju se astrolozi. Ako horoskop ne pokazuje pozitivne tendencije, od braka nema ništa. Astrolozi mogu mnoge nade da osuđete, kod njih ljubavne igra nikakvu ulogu jer »zvezde zanju bolje«. Oni veruju da je čovek samo sičušni deo svetskog sistema kome pripadaju. Onaj koji je proučio kretanje zvezda zadobija vlast nad svim onim koji u to veruju. Za Indijce zadubljene u kozmičke dubine astrolog je nezaobilazan. »Jedan plemić bez astrologa je kao koč bez svetlosti, kao nebo bez sunca, on je kao slepac koji tumara okolo«, napisao je čuveni astrolog i astronom Varaha Mihira oko petstotne godine n.e. »Državni astrolog je oko države. Jedan jedini astrolog koji može da sagleda ishod stvari i događaja u zvezdama, može knezu ili vojskovodu više da vredi od hiljadu slonova ili četiri stotine bojnih konja«.

Cim roditelji otkriju neku odgovarajuću devojku, konzultuje se prorok — astrolog da odredi dan prosidbu prema položaju zvezda. Kada podu u prošidbu roditelji mladiću ponesu sobom jedan novi svileni sari, jedan kokosov orah, pet banana, malo cincibera i praha sandalovog drveta. Ako ih na putu presretne neka zmija, mačka ili šakal, to se smatra zlím predznakom i dan se odgada, opet onaj koji zvezde »odrede«. Kada devojkini roditelji saslušaju prosidbu oni uprave poglede prema jugu, sve dok se jedna od mnogih veverica, koje se vrzmaju po krovu, ne oglasi krikom. Tek tada, kada »veverica juga progovori«, roditelji devojke se odobrovolje i prime poklonke. Tada stupa na scenu astrolog. Ako horoskopi mladenaca odgovaraju, nastupa porodični sveštenik koji razmatra rođoslovje. Najzad se pregovara o visini miraza. Kada je sve to urađeno porodični sveštenik određuje dan veridbe (na sanskritu se naziva vag—dana, a na hindi jeziku nisbet). Ve-

ridba se slavi u najužem krugu. U prisustvu nekoliko prijatelja i sveštenika, očevi obe porodice daju jedan drugom svečano obećanje da će sjediniti svoju decu, a datum će kasnije biti utvrđen. Porodični brahman blagosilja ovaj čin. Posle ugovaranja veridbe, da bi se zahvalili bogu sveštenik recituje svete mantere (bajalice). Veridba za ženu nije toliko teška kao brak, jer ako verenik pre venčanja umre, devojka se može ponovo veriti. Dok muškarci na prostirama čuče i brbljavaju, žene čiste kuću. One peru podove mešavinom kraljeve balege i vode i crtaju bele i crvene magične dijagrame po kamenim pločama. Mlade devojke unose statuu Ganeše, boga sreće, u kuću. Svi prisutni donose ponude (zove se paramana), obično kokosov orah i slatko piće. Svi slave boga i mole ga da odagnu sve smetnje koje bi mogle da ometu planirano venčanje. Ako se »veverica juga« u vreme ceremonije ponovo oglaši, to se smatra srećnim predznakom. Devojni roditelji tada daju definitivni pristanak, a kao dokaz svog slaganja poslužuju betel (lišće koje žvaču Indijci). Posle svečanosti veridbe započinju pripreme za »praznik života« — venčanje. Poročuju se skupoceni sviljeni sarii, vezena odeća i odela od brokata, zatim nakit od srebra i zlata; poručuju se mirisni štapići i tamjan, obojeni pirinadž, betel, arasiči, buter i sezamovo ulje, sveže i suvo povrće, voće: mango, banane i papaja se kupuje u velikim količinama; zemljani lonci se pune srebrenim i bakarnim novčićima, a uljane lampe se čiste.

Venčanje se obično obavlja u mesecu kada se odigrava i ceremonija prenošenja brahmanske uzice sa oca na sina. Pogodni su meseci: magha (februar), phalguna (mart) i vaisaka (april). Ovi meseci se smatraju dobrošrećnim. Ali, konačan datum venčanja određuju astrolozi. Oni pronalaze najsrećniji mesec, dan i srećan čas.

U Indiji svadba se naziva mahurta — veliki, dobro i dan koji obećava. Svadba započinje u kući verenika koju je otac verenice zakupio za tu priliku. Pod prijemne sobe se sasvim prekrije zelenim, sitno isečenom travom dharba, što simbolizira blagostanje i plodnost. Sa obe strane sobe stavljuju se udobne stolice, sofe i tapacirane klupe. Levo sede muškarci, desno žene, odvojeno. Ovo pretstavlja purdah (zavesu), koja odgovara islamskom haremumu. Taj običaj je došao u Indiju sa muslimanicama. U vedsko doba žena je bila slobodna. Najraniji podaci iz tog vremena govore o položaju žene koji je često bio privilegovani od položaja muškarca. Žena je u doba Veda imala pravo da posude imanje i da odgaja decu. Ovaj matrijarhalni sistem još danas vlada kod plemena Naga i nekim hinduističkim zajednicama koje su odbacile i ne priznaju zakon Manua. Ali, u izvesnom pogledu žena se još i danas smatra privilegovanim. Njeni skupoceni sarii blištaju u mnogo boja: crvenoj, beloj, oranž, žutoj, roza ili plavoj. Bezmalo svaka je ukrašena zlatnim i srebrenim nakitom. Na visokim čelima lepih žena blista crvena tačka ili nakit od bisera i brilijanata, koje čak nosi i na nozdrevama. Blistave minduše, lanci sa brilijantima, srebrene nanožnice i zlatne narukvice upotpunjavaju nagizdanost. Mnoge žene nose, u svečanim prilikama i nakit na nadlanicama, i kćite cvećem svoje blistave crne kose. Premda i muškarci nisu neelektrantni sa svojim kapicama kongresne partie ili živopisnim turbanima na glavi, u svojim crnim, belim ili zlatnožutim akhanima (muška nošnja). Na tradicionalnim svadbama retko se mogu sresti Indijci u evropskim odelima.

Mlade devojke, odevene u nežnu, lepršavu odeću, bacaju vence od belih i žutih cvetova na izabraniku večeri i njegovog malog pratnja. Brahmmani tiho mrmljaju pobožne mantere. Napolju je obavezani kandidak i cela flota luksuznih kola. Ranije su zvanice u koloni hodale prema kući neveste, a danas kroz prepine ulice ide kolona automobila. Oko dva kilometra ispred mlađine kuće gosti izlaze iz kola da bi ostali deo puta prešli pešice. Verenik se penje na koju koju je ukršaćen šarenim maramama, sagovima i cvećem. Za njim cupka mali švrca, nosilac sreće. Iznad obojice razapet je svileni sunčobran. Iza njih stupa duga kolona tamnoputih ljudi, žena u tkanim sariima i deca sa cvećem i perlama u kosi. Svadbeni muzika intonira melodije prigodne za praznik života. Sa obe strane procesije snažni ljudi nose upaljene kandilabre. Svetlost u njima blišta zbog mnogih staniol papira. Kandidabri ne smiju ni na jednoj svadbi da izostanu, jer oni označavaju sreću.

Ispred vrata mlađine kuće čeka mladin otac sa muškim srodnicima, sveštenikom i vrednim astrologom. Pozdravljaju se prijateljski, a svaki gost, kao dobrodošlicu, dobija betelov list u koji su zavijeni razni začini. Iz tropskog vrta struji miris egzotičnog cveća. Fontane, osvetljene bengalskom vatrom, ba-

caju u zrak svoje blješće jezike. Po veštačkim jezerima plivaju lotosovi cvetovi, Deca vredno spuštaju svoje papirne brodiće na vodu. Bademovo drveće od papirmeša, čije su grane ukrašene ružičastim cvetovima, upotpunjavaju sliku živopisnosti. Udobne stolice stoje na sve strane, a sagovi prekrivaju ledinu. Kelneri na poslužavnicima raznose sladolede i pudinge, voćne sokove od pomorandže i limunade. Tu je i Koka-kola. Alkohol se u Indiji ne piye. U mnogim delovima zemlje vlada prohibicija, ili najmanje poluzabrana točenja alkohola. Verenika triumfalno odvode do ukrašenog prestola obloženog sagovima. Iz jednog ugla ukočeno gleda lice boga — slona Ganeše. Trbušasti sin boga Šive mora obavezno da bude tu. Mlada i mlađoženja mu se mole da im podari srećan život. Ganeša se smatra zaštitnikom mudrosti i veštine pisanja, tako da mu se mole i prizivaju ga i pisci u predgovoru svojih knjiga.

Verenik se duboko klanja bogu ispred čijih nogu pali mirisne štapiće. Mlade devojke donose cveće i kokosovo mleko. Pre svake svadbane svečanosti bogu Ganeši se prinose žrtve (darovi). Ovaj bog, prijatelj ljudi, ne izaziva nikakav strah; »nad njim blistaju zvezde sa kojima se čovek dogovara«. Obično gosti čekaju više časova pre nego što se verenica pojavi. Godinama je bilo uobičajeno, da ona, u vreme ceremonije venčanja nosi rukom tkani, neukrašeni pamučni sari, jer je Mahatma Gandhi propovedao i preporučavao svome narodu skromnosti i jednostavnosti. Za ovog oca nacije, rukom tkani pamučni sari bio je i simbol borbe za slobodu, jer je Mahatma propovedao bojkot strane robe. I Indira Gandhi je nosila takav sari bez ukrasa na svojoj svadbi. Danas, većina Indijki to ne čini. Mlade danas nose skupocene crvene svilene sarije koji su vezeni zlatom. Jedan kraj sarija prebacuje se preko glave kao veo. U ovom običaju ogleda se jedna stara legenda. Prema indijskom učenju kozmos je obvijen u veo maje (iluzije). U knjizi proroka se kaže: gospodar života i smrti rasprostreo je preko nas nebo kao veo. Taj veo nas deli od carstva zagrobnog života koji mi možemo samo naslutiti, ali ga ne možemo videti. Samo specijalno posvećeni ljudi mogu odigrnuti taj veo.

Indijski svadbeni običaji u raznim oblastima se razlikuju pojedinostima, dok su suštinski isti. Pod baldahinom svadbenog paviljona podignuto je jedno uzvišenje od belo okrećene zemlje. U njegovoj sredini nalazi se jedan sud sa svetom vatrom. Okruženi svojim roditeljima sede mlađenci koji se venčavaju. Svoja lica okrenuli su prema istoku. Ta lica izgledaju kao da meditiraju. Prode izvesno vreme pre nego što se otac mlađe podigne sa izrazom lica kao da meditira i ceremonija sam-kalpa započinje. Na jednom mesinganom tanjuru stoji gomila pirindža koja simbolizira Kailasu, stanište bogova na Himalajima. Otac gomilu pirindža prekriva kokosovim orahom. Veoma glasno tri puta priziva imena svojih predaka — oca, dede i pradede: »O, preci moji koji obitavate pitraloki, raju predaka, sidite u ovaj paviljom i dovedite sve pretke koji su bili pre vas. Jasnos molim da budete prisutni tokom ovog petodnevнog svadbenog slavlja. Zaštite ga i dajte mu srećan završetak«. Tada otac predaje činiju sa pirindžom obrednom svešteniku. Udate žene donose vatru u bakarnom loncu. Pevajući, stavljaju je na uzdignuti deo paviljona. Purohita, obredni sveštenik, ga blagosilja, pri čemu okolo razbacuje travu dharba.

Vatra se pažljivo održava. Ona ne sme da se ugasi tokom svih pet dana ceremonije, jer, prema verovanju, to je loš predznak. »Otkako je nastala zemlja na njoj boravi agni (vatra). U Vedama Agni je proglašen bogom, jer on je sveti plamen koji žrtvu sprovodi u nebo, vodi je kroz oblake u obliku munje. Agni je »vatreni život i duh sveta«. On pripada snagama i elementima prirode iz kojih je sazdan svet. Agni je jedan od najboljih bogova hinduizma, večan kao svetlost i sunce, kao vetar i voda — eliksir života.

Verenik i verenica sedaju ispred vate, kada započinje ceremonija muhurta. Pošto purohita pozove sve bogove: Brahma, Višnu, Šivu, Krišnu, Devandru, Gandharve, Sidhe, Narade, čuvare osam strana sveta i devet planeta, diže se verenik i prinosi novu žrtvu bogu Ganeši. On mu upućuje molitvu, meditira i moli ga da mu oprosti sve grehe koje načinio otako je opasao svetu brahmanskiju užicu. Da bi bio siguran u uspeh, on recituje jednu mantru i stavljaju na sebe odor pokajnika. Glasno obećava da je učiniti hodočašće Benaresu, najsvetijem gradu Indije. Praćen ženama koje pevaju i muzikom on se povlači, u nameri da otputuje. Na kraju mesta sačekuje ga njegov budući tast i moli ga da odustane od puta, jer on ima jednu neudatnu devicu koju želi da mu da za ženu. Mladič prijateljski pristaje. Igra se završava u kući tasta sa ceremonijom arati. Na jednom mesinganom poslužavniku zapali se lampa napunjena

bucketavim pirindžanim brašnom. Poslužavnik ide iz ruke u ruku i svako ga podigne iznad glave. Cilj ovog čina je da se odagnaju zli pogledi uroklih očiju ljudi.

Od svih ceremonija najznačajnija je tzv. kanijadana — poklanjanje mlade. Budući tast sedi kraj verenika i čuteći ga posmatra. Mnogi veruju da on ovim činom nastoji da dubinski sagleda partnera svoje kćeri, da u njemu otkrije božansko koje poseđuje svaki čovek. Kada to »sagleda«, on pere noge mlađoženji, recitujući mantere. Posle pranja nogu otac meditira i upućuje molbu dvadeset jednom pretku svog oca, dede i pradede. Tada sledi molba bogu Višnuu da njegovu mladanu kćer, koju želi dati mlađom čoveku, gleda blagonaklonu. Posle svega, otac uzima ruku svoje kćeri, stavljaju je u ruku mlađeženje i posipa preko ruku osvećenu vodu.

»Alegorični smisao svih ovih ceremonija«, piše Abbe Dubois u svojoj knjizi »Hindus, Manner, Customs and Ceremonies« »lako je razumeti«. Kanjada — Dana simbolizira trenutak kada otac predaje svoju kćer zetu i na njega prenosi roditeljski autoritet. Kada mlađoženja svojoj mlađoj ženi stavljaju zlatnu traku oko vrata, označava da je taj poklon primljen i da je žena sada njegovo vlasništvo. Žrtva vatri i tri kruženja oko nje koje čine mlađenci je ratifikacija ugovora koji su zaključili za njih njihovi roditelji. Obilazak oko vatre je največaniji čin. Ceremonijom mangala stha se simbolizira blagoslov bogova novom paru. Ceremonija seša je izraz želje za izobiljem, da im ona podari zemaljska blaga.

Kada se sve glavne ceremonije završe, započinje uobičajeni svadbeni ručak. On se poslužuje zasebno muškarcima, zasebno ženama. Jela se serviraju na lišću banana. To je obično pirinčadža sa ljtijim sosom, kari jelo od povrća, mali kolačići, puding i ostali slatkiši, jogurt, banane i mango. Na kraju dolazi piće od limunovog soka i šećera, kardamon i anis posmešani sa vodom. Kada gosti završe sa jelom, započinje ritual koji pomaže varenju najedenih gostiju — sveopšte podrigivanje. Posle toga se opet pred mlađoženju stavljaju vatra, a čin je propraćen stalnim pojanjem sveštenika. Ruku pod ruku mlađi par odlazi do statue boga kućnog zaštitnika, pred nji se bacaju na kolena, dodirujući čelom pod. Istim ritualom se obožava i pet svetih posuda od gline u kojima je posadeno pet vrsta semena. Njih mlađenici poškrupljaju osvećenom vodicom. Tek posle svih tih ceremonija venčani par sme da sedne za sto. Pred njih se stavlja jedan jedini list banane sa jelom. Ovaj zajednički ručak označava njihovo potpuno jedinstvo. Kada je i obed mlađenaca završen, oni se, zajedno sa gostima i brahmanom, upućuju u park. Na mestu gde se između drveća vidi nebo, sveštenik pokazuje polarnu zvezdu. To se zove arundhati — predanost žene Vasišta. Mladi par se duboko pokloni dalekoj zvezdi i polažu zavet da će živeti tako čisto kao Arundati i Vasišta koji su proglašeni zvezdama.

IMPRESIJA KAPITALA

Iz tvojih ruku
kamenom
izgradih piramidu kapitala
bez očiju
bez vrata
sa posuđenim ušima
i razbijenim prozorima

Bez kapitalnih stvari
daleko smo od kapitala

A valjalo bi zapamtiti impresiju
prijatelju
o vrtlogu
neprekinutom skladu jednostavnosti
u kome se bescijno vrtimo

OPSTANAK

Bijeg od očaja
bijeg od stvarnosti
zablude nade do spasa

Ulicašteno
ustakljeno
improvizacija neimaštine
sterilni identitet opstanka

spasi me

Izbezumljeno od straha
uprti na leđa
i povedi
do krajnjih
granica svojih mogućnosti
bezvojno
bez straha

spasi me

Teorija opstanka ispod
staklenog zvona
izvuci je

Ako možeš

urlihologija

milan ajduković

Moja ljubavnica je rođena
u podne
u jednom razlupanom budilniku

Od onda joj iz tabana rastu
staklene reči
da po njima hoda
Tako je sišla kroz moje sutoranjavanje
da mi prebroji rebra i otkucaje
Rebrima da gada mesec iz nekih prošlih
a nedovršenih noći
Da zamota laž u komad mesa
i da je ispljune u posle

U ponoć je rodila mene
sa smehom unatraške
Niz kićmu da joj sidem
da joj stanem na rep

Sreća što je neko od nas
umesto kolača koji su bili na stolu
pojeo rođendane

I tako kažu
da su me videli te noći
kako sam istračao
iz jednog starog ogledala
i otišao

Išao sam po stenovitoj plaži
kroz kameno doba
Neko mi je pomešao dane
ovog i onog drugog i onog trećeg sveta
Išao sam
sve dok me jednog dana
moj rođeni kip nije bacio iz naručja
i razlupao o kamene talase

Ne sećam se da sam ih ja izmislio

Kažu da će preživeti
u snu
nekog od mrtvih